

Overdrachtsdocument

Van groep 4 naar groep 5

Dit overdrachtsdocument biedt een overzicht van de belangrijkste einddoelen van groep 4 en ondersteunt de soepele overgang naar groep 5. In de kolom *aandachtspunten* kun je per doel de namen vermelden van kinderen die dit doel nog niet of gedeeltelijk beheersen. Gebruik hiervoor de ingevulde draaiboeken.

Het is aan te bevelen om de kolom *aandachtspunten* samen met de leerkracht die de groep volgend schooljaar heeft door te nemen. Dit kan aan het einde van het huidige schooljaar of tijdens de startweek van het nieuwe schooljaar. Zo weet de nieuwe leerkracht direct welke kinderen aan het begin van het jaar extra instructie en tijd nodig hebben. Geef ook alle draaiboeken door aan de volgende leerkracht. Bij de voorbereiding van een blok kan zo worden gekeken of de benodigde basisvereisten worden beheerst.

Herhaling in blok 1

In blok 1 meerdere belangrijke doelen van het voorgaande leerjaar herhaald, waarbij aan elkaar verwante doelen soms zijn samengevoegd. Hiermee activeer je de voorkennis. Is de kennis onvoldoende aanwezig, maak dan een plan van aanpak voor deze kinderen. Plan extra tijd in om deze basisvaardigheden in te oefenen. Maak daarbij gebruik van de suggesties die bij de verlengde instructie staan én van de hulp in les 16, 17 en 18 die hoort bij het genoemde materiaal. Als het aanbevolen materiaal ontoereikend is, kijk dan verder terug in de visuele leerlijn naar de eerder aangeboden leerdoelen of gebruik enkele lessen uit *Rekenroute*.

Basis- en variastrategieën

Bekijk het document *Basis- en variastrategieën in De wereld in getallen* voor meer informatie over het strategiegebruik in de methode. Zo krijg je inzichtelijk met welke strategieën het voorgaande jaar is gewerkt. Je vindt dit document in de blokinfo.

Planning

Verplaats blokken die dit jaar niet meer aan bod komen naar het begin van volgend schooljaar. Zo leg je een stevig fundament voor de rekenontwikkeling. Controleer hierbij of je volgend jaar heel blok 1 moet inzetten, aangezien daarin een aantal leerdoelen uit het voorgaande jaar worden herhaald. Dit geeft ruimte om eventueel opgelopen vertraging in te halen. Belangrijk hierbij is dat doelen beheerst worden, niet om alle blokken afgerond te hebben.

De wereld in getallen start groep 5, einddoelen groep 4

Kinderen kennen begin groep 5 alle tafels vlot. Als het niet duidelijk is of alle kinderen de tafels vlot beheersen, inventariseer dan welke kinderen de tafels niet vlot kennen. Geef deze kinderen zo'n twintig tafelsommen en vraag of ze eerst de sommen willen maken die ze gelijk weten. Hierbij observeer je of de steunsommen 2x, 5x en 10x vlot gaan. Bij de sommen die ze niet gelijk weten, vraag je of ze deze kunnen uitrekenen met een strategie. Hierbij observeer je of de kinderen de omkeerstrategie en de strategieën 1x meer en 1x minder begrijpen en kunnen toepassen.

Een aantal bouwstenen uit de leerlijn optellen en aftrekken t/m 100 zijn voorwaardelijk om succesvol te kunnen werken aan de leerlijn vermenigvuldigen. Bijvoorbeeld aftrekken van een tiental, maar ook sommen als $35+7$ en $35-7$ vlot in 2 stappen via het tiental kunnen uitrekenen. Deze sommen zijn voorwaardelijk bij het toepassen van de strategieën 1x meer en 1x minder.

Als duidelijk is waar het probleem ligt bij elk kind, maak dan een plan van aanpak waarbij je de kinderen die hetzelfde probleem hebben bij elkaar zet. Gebruik hiervoor de leerlijn vermenigvuldigen in groep 4, zie hieronder in het schema waar je deze lessen kunt vinden.

Naast het vlot kennen van de tafels en vlot kunnen rekenen t/m 100 is het ook belangrijk dat kinderen vanuit een context zelfstandig kunnen bedenken of het een optel- aftrek- of keersom betreft en ook wélke. Zij moeten het probleem ook kunnen weergeven in een schets.

Leerlijn	Benodigde voorkennis	Materiaal	Aandachtspunten
Oriëntatie getallen	Het kennen van de telrij t/m 1000: tellen met sprongen van 1, 10 en 100 en ordenen van getallen t/m 1000.	groep 5, blok 1, doel 1 groep 4, blok 9, doel 3	
Optellen en aftrekken	Vlot rekenen t/m 100, met de rijgstrategie in maximaal 3 stappen.	groep 5, blok 1, doel 3 groep 4, blok 9, doel 2 groep 4, blok 7, doel 1 en 2	

Vermenig- vuldigen en delen	Het vlot kennen van alle tafels.	groep 5, blok 1, doel 4 groep 4, blok 8, doel 3 en 4	
	De steunsommen 2x, 5x en 10x gememoriseerd.	groep 4, blok 6, doel 4	
	Begrip van de omkeerstrategie en van de strategieën 1x meer en 1x minder. Weten wanneer welke strategie wordt toegepast.	groep 5, blok 1, doel 4 groep 4, blok 7, doel 3 en 4	
Metten, tijd, geld	Kunnen klokkijken met hele en halve uren en kwartieren op een analoge en een digitale klok.	groep 5, blok 1, doel 5 groep 4, blok 6, doel 5	
	Bedragen kunnen samenstellen in euro's en bedragen kunnen samenstellen in centen.	groep 4, blok 7, doel 5 groep 4, blok 3, doel 5	